

Сряда, 4 юли 2012 г.

9. Приветства решението да призове за по-нататъшната работа по разработването на пътна карта за осъществяване на истински икономически и паричен съюз; настоява Европейският парламент да участва пълноценно като равноправен партньор в изпълнението на тази задача, извън ролята си на съзакондател; призовава освен това в процеса на реформа на институциите и процедурите за вземане на решения на Европейския съюз да се ангажират не само европейските институции и националните парламенти, но и социалните партньори, гражданското общество и други заинтересовани страни в рамките на широко обществено разискване относно по-задълбочена политическа, икономическа, социална и фискална интеграция на Европейския съюз. подчертава, че активното участие на Европейския парламент и на националните парламенти, при надлежно зачитане на общностния метод, ще бъде от основно значение; счита, че Протокол №1 към ДФЕС относно ролята на националните парламенти в ЕС предлага подходяща рамка за междупарламентарно сътрудничество;
10. Счита въпреки това, че все още остава да бъде извършена всеобхватна законодателна дейност, за да се даде глобален, конструктивен и изчерпателен отговор на кризата; поради това призовава Комисията да представи пакет от законодателни предложения до септември 2012 г., в съответствие с общностния метод, въз основа на четирите основни елемента;
11. Призовава Съвета да се съгласи на координирана програма за целенасочени инвестиции на национално равнище, с цел стимулиране на европейската икономика;
12. Ангажира се, след като получи горепосочения законодателен пакет в рамките на изискания срок и след като го разгледа, да осигури ефективно и бързо вземане на решения;
13. Отбелязва обаче, че ще направи свои собствени заключения, ако не получи горепосочения законодателен пакет в рамките на изискания срок;
14. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламенти на държавите членки.

Достъп до основни банкови услуги

P7_TA(2012)0293

Резолюция на Европейския парламент от 4 юли 2012 г. съдържащ препоръки към Комисията относно достъпа до основни банкови услуги (2012/2055(INI))

(2013/С 349 Е/10)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 27 октомври 2010 г., озаглавено „Работна програма на Комисията за 2011 г.“ (СОМ(2010)0623), и по-специално споменаването на предвидено „законодателство за достъп до основни банкови услуги“,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 април 2011 г., озаглавено „Акт за единния пазар: дванадесет лоста за насърчване на растежа и укрепване на доверието“ (СОМ(2011)0206),
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Европа 2020: стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (СОМ(2010)2020),

Сряда, 4 юли 2012 г.

- като взе предвид Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар ⁽¹⁾, и по-специално създаването на единна зона за плащания в евро,
  - като взе предвид Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм ⁽²⁾,
  - като взе предвид консултациите на Комисията относно финансовото приобщаване: гарантиране на достъп до основна банкова сметка от 2009 г. и на достъп до основна разплащателна сметка от 2010 г.,
  - като има предвид Препоръка 2011/442/ЕС на Комисията от 18 юли 2011 г. относно достъпа до основна разплащателна сметка ⁽³⁾ и придружаващата я оценка на въздействието (SEC(2011)0906),
  - като взе предвид работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Единният пазар през погледа на хората: кратък преглед на 20-те основни тревоги на гражданите и стопанските субекти“ (SEC(2011)1003), и по-специално седмия повод за тревога, свързан със затрудненията на гражданите при откриване на банкова сметка в държави членки, различни от техните държави на пребиваване,
  - като взе предвид членове 42 и 48 от своя правилник,
  - като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси и становището на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (A7-0197/2012),
- A. като има предвид, че безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар и развитието на модерна, социална пазарна икономика зависят, наред с другото, от универсалното предлагане на леснодостъпни основни платежни услуги с достъпни цени и на социално отговорен банков сектор;
- B. като има предвид, че достъпът до основни платежни услуги е едно от предварителните условия за това, потребителите да могат да се възползват от вътрешния пазар, по-специално от свободното движение, трансферите на парични средства и закупуването на стоки и услуги при разумни разходи по трансакциите; като има предвид, че основните платежни услуги са от съществено значение, за да могат потребителите да извлекат полза от електронната търговия; като има предвид, че годишните алтернативни разходи при липса на достъп до разплащателна сметка се оценяват на 185 до 365 евро на потребител; като има предвид, че достъпът до основни платежни услуги, в частност, се превръща все повече в предварително условие за социално приобщаване по отношение на достъпа до заетост, здравеопазване и жилишно настаняване;
- B. като има предвид, че по изчисления на Комисията понастоящем 7 % от пълнолетното население на Съюза, т.е. около 30 милиона души, не разполагат с банкова сметка, като според оценките 6,4 милиона души от тях са били лишени от възможността да имат банкова сметка или не са се осмелили да поискат такава; като има предвид, че финансовото изключване е различно в различните държави членки; като има предвид, че в някои държави членки степента на ползване на банкови сметки е много ниска, като най-ниският процент е около 50 % от пълнолетното население в Румъния и България;
- Г. като има предвид, че всеки потребител има правото да реши да няма разплащателна сметка или основна разплащателна сметка; като има предвид, че поради това потребителите следва да не се задължават да имат разплащателна сметка или основна разплащателна сметка; във връзка с това обаче подчертава важното значение на финансовото образование за изтъкването на предимствата на финансовото приобщаване;

⁽¹⁾ ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15.

⁽³⁾ ОВ L 190, 21.7.2011 г., стр. 87.

Сряда, 4 юли 2012 г.

- Д. като има предвид, че банките могат да откажат да открият банкова сметка на лице, което не пребивава в държавата членка, в която е регистрирана банката; като има предвид, че затрудненията пред непребиваващите в съответната държава лица за откриване на банкови сметки възпрепятстват правилното функциониране на вътрешния пазар;
- Е. като има предвид, че общото икономическо и социално развитие допринася за висока степен на ползване на банкови сметки; като има предвид, че сред държавите членки 33 % от вариацията в процента на населението, ползващо текуща разплащателна сметка, могат да се обяснят с равнището на икономическо развитие и следователно 67 % зависят от други фактори, като например мерки за регулиране или саморегулиране;
- Ж. като има предвид, че доставчиците на платежни услуги, като действат в съответствие с пазарната логика, имат склонността да се съсредоточават върху привлекателните в търговско отношение потребители, като поради това в определени случаи не предоставят на по-непривлекателните в търговско отношение потребители същия избор от продукти; като има предвид, че кодексите за сектора, въведени в Германия, Ирландия, Италия, Люксембург, Словения и Обединеното кралство, са резултат, наред с другото, от обществен натиск и искания за законодателна инициатива; като има предвид, че инструментите за саморегулиране са постигнали положителни или смесени резултати, като засега не гарантират достъп до основни платежни услуги във всички държави членки;
- З. като има предвид, че законодателните подходи за гарантиране на достъп до основни банкови услуги са довели до задоволителни резултати; например във Финландия и Дания почти 100 % от домакинствата са обхванати от платежните услуги, като същевременно броят на гражданите без банкови сметки значително е намалял в Белгия и Франция, вследствие на прилагането на законодателни инициативи;
- И. като има предвид, че не всички държави членки са предприели адекватните действия, изискани в Препоръка 2011/442/ЕС на Комисията от 18 юли 2011 г. относно достъпа до основна разплащателна сметка ⁽¹⁾, като в твърде много държави членки все още няма законово или доброволно прието изискване доставчиците да предлагат основни платежни услуги;
- Й. като има предвид, че за да бъде ефективна, основната разплащателна сметка трябва да се открива по лесен начин и да предлага определен набор от основни услуги, като е необходимо да се въведат мерки за ефективен надзор и уреждане на конфликти, както и за улесняване на достъпа до такава сметка за потребители без постоянен адрес; като има предвид, че законодателството срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм следва да се прилага пропорционално и никога да не се използва като необоснован претекст за отхвърляне на по-непривлекателни в търговско отношение потребители; като има предвид, че Комисията следва да проучи дали е необходимо потребителите да имат връзка с държавата членка, за да отговарят на условията за основна разплащателна сметка;
- К. като има предвид, че доставчиците на платежни услуги следва да осигуряват достъп до основна разплащателна сметка безплатно или на разумна цена;
- Л. като има предвид, че за да се избегне свръхзадължнялост, когато предлагат овърдрафт и допълнителни кредитни продукти, доставчиците на платежни услуги следва да обръщат особено внимание на уязвимите във финансово отношение потребители; като има предвид, че държавите членки следва да избегнат превръщането на потенциалните такси за основни платежни услуги в пречка, възпрепятстваща достъпа на финансово изключените потребители до основни платежни услуги;
- М. като има предвид, че свръхзадължнялостта, отчасти вследствие на социалната и икономическа криза, се е превърнала в най-значителния „нов социален риск“ в Съюза, като защитата срещу запор, която следва да се управлява и разработва изключително на ниво държави членки, е важен аспект в това отношение;
- Н. като има предвид, че следва да се предотврати нарушаването на конкуренцията и да се вземат предвид нуждите на потребителите в регионите с по-ниска степен на ползване на банкови услуги, като поради това обхватът на инициативата следва да бъде възможно най-широк; като има предвид, че при по-нататъшното изготвяне и оценяване на инициативи в тази област следва да се вземат предвид новите разработки на пазара за платежни услуги, като преплатените решения или мобилните банкови услуги;

⁽¹⁾ ОВ L 190, 21.7.2011 г., стр. 87.

Сряда, 4 юли 2012 г.

- О. като има предвид, че по отношение на всяка инициатива за достъп до основни разплащателни услуги ключов елемент е наличието на понятна информация; като има предвид, че поради това Комисията следва да поощри държавите членки да развият добре насочени комуникационни кампании, които разглеждат конкретните нужди и проблеми на необхванатите от банковата система, уязвимите и мобилните потребители; като има предвид, че за да бъдат обслужвани по подходящ начин клиентите на основна разплащателна сметка, доставчиците следва да обезпечат адекватното обучение на съответните служители; като има предвид, че доставчиците също така следва да гарантират, че потенциалните конфликти на интереси не се отразяват отрицателно на тези клиенти;
- П. като има предвид, че учащите, работниците и доставчиците на услуги трябва да имат възможност да прекосяват границите и да се възползват лесно от мобилността в рамките на Съюза;
- Р. като има предвид, че откриването на разплащателна сметка в дадена държава членка следва да не налага закриването от потребителя на съществуваща сметка в друга държава членка;
- С. като има предвид, че съществуващите изисквания на доставчика на платежна услуга за откриване на основна разплащателна сметка са рестриктивни и могат да възпрепятстват трансграничната мобилност в рамките на Съюза;
1. Отправя искане към Комисията да представи подробна оценка на настоящото положение във всички държави членки до м. септември 2012 г.; отправя искане към Комисията да представи до януари 2013 г., на основание член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, предложение за директива, гарантираща достъп до основни разплащателни услуги за всички потребители, които пребивават законно в Съюза, освен ако тази подробна оценка не доказва, че няма нужда от такова предложение, като се придържа към подробните препоръки, изложени в приложението към настоящия документ;
  2. Потвърждава, че тези препоръки зачитат основните права и принципите на субсидиарност и пропорционалност;
  3. Счита, че исканото предложение е без никакви финансови последици за бюджета на Европейския съюз;
  4. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция, както и подробните препоръки, съдържащи се в приложението към нея, на Комисията и на Съвета, както и на правителствата и парламенти на държавите членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ РЕЗОЛУЦИЯТА:

ПОДРОБНИ ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Европейският парламент счита, че директивата, която трябва да бъде приета, следва да има за цел да регламентира следното

Препоръка 1 (относно обхвата)

1. Понятието „основна разплащателна сметка“ следва да се определи като разплащателна сметка, която се предлага съгласно разпоредбите на предложеното законодателство. Разплащателните сметки от основен характер, които не са в пълно съответствие с тези разпоредби, следва да се считат за излизащи извън обхвата на това понятие.
2. В директивата следва да се предвиди, че държавите членки трябва да гарантират достъп до основни разплащателни услуги, като задължат, по принцип, всички доставчици на платежни услуги, определени в член 4, параграф 9 от Директива 2007/64/ЕО, които предлагат разплащателни сметки на потребители като неразделна част от обичайната си търговска дейност, да предоставят основни разплащателни сметки.
3. Всяка законодателна инициатива следва да зачита принципа на субсидиарност и да взема под внимание съществуващите законови или доброволни договорености в държавите членки, където вече успешно е гарантирано правото на достъп и ползването на основна разплащателна сметка.
4. Съответно, за да се избегне ненужно натоварване на доставчиците на платежни услуги, които не предоставят разплащателни сметки на потребители, от задължението да предоставят основна разплащателна сметка следва да се освобождават:

Сряда, 4 юли 2012 г.

- a) доставчиците на платежни услуги, посочени в член 1, параграф 1, букви д) и е) от Директива 2007/64/ЕО;
- б) платежни институции, на които е разрешено само да предоставят една или повече от платежните услуги, изброени в точки 4—7 от приложението към Директива 2007/64/ЕО.

5. На държавите членки следва да им бъде разрешено да освобождават други доставчици на платежни услуги от задължението да предоставят основна разплащателна сметка. Всяко освобождаване следва да се основава на обективни и много рестриктивни критерии, като обхваща само доставчици на платежни услуги като базираните на бизнес модел с нестопанска цел или тези, които не извършват дейност в областта на общите платежни услуги на дребно. Освобождаването следва да не подкопава правото на достъп за потребителите, като то следва да се прилага възможно най-рядко, за да се сведат до минимум отрицателните последици за конкуренцията.

Препоръка 2 (относно изискванията за достъп и удостоверяване на самоличността)

6. Законодателството, което трябва да бъде прието, следва да гарантира, че всеки потребител, тоест всяко физическо лице, което действа с цели, различни от тези на своята стопанска дейност, занаят или професия, и пребивава законно в Съюза, има право да открие и ползва основна разплащателна сметка към доставчик на платежни услуги, извършващ дейност в дадена държава членка, при условие че потребителят все още не разполага с разплащателна сметка в тази държава членка. Държавите членки следва да гарантират наличието на практически приложими механизми, които са на разположение на потребителя, за закриване на редовна разплащателна сметка с цел преобразуване или преминаване към основна разплащателна сметка. При откриването на основна разплащателна сметка следва да се изисква документ за самоличност.

7. Законодателството, което трябва да бъде прието, следва да гарантира, че за потребителите не е неоправдано затрудняващо да докажат, че все още нямат разплащателна сметка. Това може да се постигне, наред с другото, като се изиска клетвена декларация от потребителя.

8. Критерии като равнище или редовност на доходите, заетост, кредитна история, равнище на задлъжнялост, лично положение във връзка с несъстоятелност или очакван оборот по сметката следва да не се вземат предвид за откриването на основна разплащателна сметка. Достъпът до основна разплащателна сметка не следва при никакви обстоятелства да бъде обвързан с условие за закупуване на други продукти или услуги, като застраховка или допълнителна сметка.

9. Предложението следва да предвижда, че откриването на основна разплащателна сметка може да бъде отказано или тя да бъде анулирана само при обективно оправдани обстоятелства съгласно съответното право на Съюза или национално право, без връзка с критериите по параграф 8, като например в случай на:

- a) несъвместимост със законодателството относно изпирането на пари и финансирането на тероризъм;
- б) измама, злоупотреба с доверието или фалшифициране на документи;
- в) грубо и трайно неспазване на задълженията, произтичащи от основната банкова сметка.

10. При необходимост държавите членки следва да въведат недискриминационни и гъвкави мерки, за да подпомагат потребителите при изпълнение на изискванията за надлежна проверка, като същевременно спазват законодателството относно изпирането на пари и финансирането на тероризъм. Подобни мерки следва по-конкретно да вземат предвид потребителите на потребителите без постоянен адрес.

11. За да се улесни това, на държавите членки следва да се позволи да класифицират основните разплащателни сметки като нискорискови продукти съгласно член 3, параграф 3 от Директива 2006/70/ЕО на Комисията за прилагане на Директива 2005/60/ЕО. Съответно доставчиците могат да бъдат задължени да прилагат опростени изисквания за надлежна проверка на клиентите. Комисията следва да се стреми да изясни допълнително тълкуванията на законодателството относно прането на пари и финансирането на тероризъм, за да гарантира, че то, в контекста на основните банкови услуги, се прилага по балансиран и пропорционален начин. На никого не следва да се отказва достъп и никой не следва да бъде лишаван от правото на достъп до основна разплащателна сметка на тези основания, освен ако няма добре обосновани и обективни причини за това. Такива правила не следва никога да се използват като необоснован претекст за отхвърляне на по-малко привлекателни в търговско отношение клиенти.

12. Законодателството, което трябва да бъде прието, следва да задължи доставчиците на платежни услуги да действат прозрачно по отношение на решение да откажат или да закрият основна разплащателна сметка, като същевременно се спазва законодателството относно изпирането на пари и финансирането на тероризъм, както и законодателството относно предотвратяването и разследването на престъпления. За да се даде възможност на потребителя да оспорва решението на доставчика на платежни услуги, последният следва да информира потребителя писмено за причината за отказа да открие или за решението да закрие основна разплащателна сметка. Доставчикът следва също да бъде задължен да информира потребителя относно възможните механизми за алтернативно решаване на спорове.

Сряда, 4 юли 2012 г.

13. Законодателството, което трябва да бъде прието, следва да изисква от доставчика да действа бързо, когато проверява дали потребителят има право на достъп до основна разплащателна сметка, при което да е длъжен да информира писмено потребителя за основанията за всяко забавяне над две седмици. Причини, за които е отговорен доставчикът на платежни услуги, като например прекомерна работна натовареност, не могат да оправдаят подобно забавяне. Доставчикът може да изисква от потребителите да присъстват физически в най-близкия наличен клон за откриването на сметката. Въпреки това, когато е невъзможно или неоправдано затрудняващо за потребителите да присъстват физически, следва да се намерят алтернативни решения.

Препоръка 3 (относно функционалните характеристики и разходите)

14. Законодателството следва да предоставя възможност на ползвателя на основна разплащателна сметка да извършва всякакви съществени трансакции, свързани с плащания, като получаване на доходи или помощи, плащане на сметки или данъци и закупуване на стоки и услуги, както чрез физическо присъствие, така и дистанционно, като се използват общо-приетите национални системи.

15. Държавите членки следва да могат, ако сметнат за подходящо, да разрешат на доставчиците на платежни услуги да предоставят малък овърдрафт като буфер за покриване на временни отрицателни салда, когато това е уместно. Доставчиците следва освен това да имат свободата да предлагат кредитни продукти, под формата на отделни услуги, на клиенти с основни разплащателни сметки, когато това е уместно. Достъпът до основна разплащателна сметка или нейното използване не следва по никакъв начин да се ограничава, нито да се поставя в зависимост от закупуването на такива услуги или продукти. Таксите, начислявани за подобни овърдрафти и за отделни кредитни продукти, следва да бъдат прозрачни и поне толкова изгодни, колкото при обикновената ценова политика на доставчика.

16. Достъпът до основна разплащателна сметка следва да бъде или безплатен, или да се предоставя срещу разумна цена. Ако се начисляват такси, те следва да бъдат прозрачни. Всяка държава членка следва да установи таван за общия размер на годишните такси за откриване и използване на основна разплащателна сметка. Комисията следва да оцени осъществимостта на това, да се установи за целия Съюз таван за общия размер на годишните такси за откриване и използване на основна разплащателна сметка. Комисията следва също да проучи начини за адаптиране на този таван на Съюза към положението в отделните държави, като например общите равнища на потребителските цени, равнищата на доходите и средните такси, свързани със стандартните разплащателни сметки. От доставчиците на платежни услуги следва да се изискват гаранции, че измежду предлаганите от тях продукти основната разплащателна сметка винаги, независимо как се извършва сравнението, е сметката на най-достъпни цени за извършване на трансакции, свързани с основни плащания.

17. Евентуалните наказателни такси следва да бъдат разумни и поне толкова благоприятни, колкото при обикновената политика на ценообразуване на доставчика. Наказателни такси не следва да се включват при изчисляването на общия размер на годишните такси.

18. Доставчиците следва да бъдат задължени да включват само функционални характеристики, които представляват част от обикновено предлаганите продукти и услуги. Когато случаят е такъв, основната разплащателна сметка следва да включва следните услуги:

А. Основни услуги, свързани с управлението на сметката

- a) откриване и закриване на разплащателната сметка;
- б) услуги, позволяващи внасяне на пари в брой и получаване на парични преводи по разплащателна сметка;
- в) услуги, позволяващи теглене на пари в брой от разплащателна сметка;
- г) предоставяне на банкови извлечения.

Б. Стандартни платежни услуги

- a) парични преводи във валутата на държавата членка, в която е открита сметката, чрез изпълнението на кредитни преводи, включително междубанково изпълнение;
- б) парични преводи във валутата на държавата членка, в която е открита сметката, чрез изпълнението на платежни преводи посредством разплащателна карта, която не позволява изпълнение на платежни преводи, които биха превишили текущия баланс по разплащателната сметка;
- в) изпълнение на постоянни нареждания във валутата на държавата членка, в която е открита сметката, включително междубанково изпълнение;
- г) изпълнение на директен дебит във валутата на държавата членка, в която е открита сметката, включително междубанково изпълнение, в държавите членки, в които неговото използване е необходимо за изпълнението на съществени трансакции.

Сряда, 4 юли 2012 г.

Не следва да има ограничения на броя на осъществените операции по дялове А или Б. По отношение на изпълнението на услугите по дялове А и Б потребителят следва да има право на достъп без дискриминация до различните начини на обслужване, предлагани от доставчика, като операции на гише в банковите клонове, операции през банкомат, включително банкомати на други доставчици, когато това е технически възможно, онлайн банкиране и банково обслужване по телефона.

В. Допълнителни услуги

Държавите членки могат да изискат в основната разплащателна сметка да се включват допълнителни функционални характеристики. На доставчиците на платежни услуги следва също така да бъде разрешено да разширяват, по своя собствена инициатива, набора от функционални характеристики, като например механизъм за спестявания или международни парични преводи по или от сметки извън Съюза.

Препоръка 4 (относно информацията)

19. Държавите членки следва да предоставят на потребителите необходима и разбираема информация за наличието на основни разплащателни сметки, с насоченост към конкретните потребности и проблеми на необхванатите от банковата система, уязвимите и мобилните потребители. Комисията и държавите членки следва да допринасят за високо равнище на осведоменост сред потребителите и заинтересованите лица. Доставчиците следва да използват различни средства, с които разполагат, например уебсайтовете си и където е приложимо, клоновете, в които информацията следва да бъде видима за потребителите.

20. Държавите членки следва да насърчават банките да създават условия за консултиране на най-уязвимите си клиенти, за да помогнат на тези клиенти да действат отговорно и да управляват своя бюджет.

21. За да бъдат обслужвани клиентите на основна разплащателна сметка по подходящ начин, законодателството, което ще се приеме, следва да изисква от доставчиците да гарантират, че съответните служители са адекватно обучени и че потенциалните конфликти на интереси не се отразяват отрицателно на тези клиенти.

22. Информационните изисквания, произтичащи от законодателството, което ще се приеме, следва да не засягат изискванията, определени в Директива 2007/64/ЕО относно предоставянето на информация на потребителите.

Препоръка 5 (относно надзора, уреждането на конфликти, статистическите данни и обезщетенията)

23. Законодателството, което ще се приеме, следва да задължи държавите членки да определят компетентни органи, които да гарантират и наблюдават ефективното спазване на неговите изисквания. Определените компетентни органи следва да бъдат независими от доставчиците на платежни услуги.

24. Държавите членки следва да бъдат задължени конкретно да посочат принципи за налагане на санкции на доставчици при неспазване на рамката за основните разплащателни сметки, включително за нарушения по отношение на статистическите изисквания, описани в параграф 25.

25. Следва да се изиска от държавите членки да гарантират, че доставчиците редовно предоставят на компетентните национални органи надеждна информация относно откритите и закритите основни разплащателни сметки, както и относно отхвърлените заявления за откриване на основна разплащателна сметка и основанията за отхвърлянето. Доставчиците следва също така да представят на компетентните национални органи подробна информация относно разходите, свързани с основните разплащателни сметки.

26. Ежегодно държавите членки ще предоставят обобщена информация, както е описано в параграф 25, на Комисията и на Европейския надзорен орган (Европейския банков орган). Данните следва да се публикуват в обобщена и понятна форма.

27. Държавите членки следва да гарантират въвеждането на подходящи и ефективни процедури за обжалване и обезщетяване за извънсъдебно уреждане на спорове относно правата и задълженията, установени съгласно принципите, определени в законодателството, което трябва да бъде прието, между доставчици на платежни услуги и потребители, като се използват съществуващите органи, когато това е целесъобразно. Органите за алтернативно решаване на спорове (АРС) трябва да бъдат независими и леснодостъпни, а техните услуги следва да бъдат безплатни. За да се гарантира тяхната безпристрастност, трябва да се осигури равен брой представители на доставчиците, потребителите и останалите ползватели. Държавите членки следва да гарантират, че всички доставчици на основни разплащателни сметки са свързани с един или повече от органите, които извършват подобни процедури за обжалване и обезщетяване.

Сряда, 4 юли 2012 г.

28. Държавите членки следва да бъдат задължени да гарантират, че органите за АРС си сътрудничат активно при уреждането на трансгранични спорове. Когато в споровете участват страни от различни държави членки, за уреждане на случаите, свързани с жалби на потребители, следва да се използва FIN-NET.

Препоръка 6 (относно прилагането и преразглеждането)

29. Законодателството, което трябва да бъде прието, следва да се приложи от държавите членки в срок до 12 месеца от датата на неговото публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

30. В тясно сътрудничество с държавите членки и заинтересованите страни Комисията следва да публикува доклад относно неговото прилагане в срок до три години от датата на влизане в сила на директивата, а след това — на всеки пет години. В този доклад следва да се оценява:

- a) дали държавите членки са приложили изцяло законодателството;
- b) напредъкът при осигуряването на достъп до основни платежни услуги за всички потребители в Съюза, като се включва както прякото, така и косвеното въздействие на разпоредбите на директивата върху премахването на финансовото изключване;
- v) осведомеността сред потребителите, към които е насочена директивата, по отношение на наличието и характеристиките на основните разплащателни сметки и правата на потребителите, свързани с тези банкови сметки;
- г) таксите, свързани с предоставянето на основни разплащателни сметки, включително във връзка с равнищата на потребителските цени;
- д) най-добри практики и конкретни препоръки за държавите членки с високи или трайни равнища на изключване на потребители от достъп до платежни услуги;
- e) въздействие върху интегрирането и изграждането на вътрешен пазар за банкови услуги на дребно на цялата територия на Съюза и нарушения на конкуренцията между доставчици на основни разплащателни сметки;

По целесъобразност този доклад следва да бъде придружен от предложение за изменения на законодателството и препоръки за по-добро прилагане в държавите членки. Докладът следва да се изпраща на Европейския парламент и на Съвета.

31. Комисията следва да допълни предложената директива относно основни разплащателни сметки с нови инициативи, насочени към по-нататъшна интеграция и хармонизация на банковите услуги на дребно и предотвратяване на финансовото изключване. Подобен пакет следва по-специално:

- a) да подобри конкуренцията по отношение на платежните и банковите услуги, за да:
  - i) се гарантира, че размерът на свързаните с банковите сметки такси е прозрачен и сравним, така че да могат потребителите да сравняват тарифите на различните банки и да търсят по-изгодната за тях сделка;
  - ii) се премахнат всички технически и административни пречки пред прехвърлянето към друга банкова сметка, така че да се предостави възможност на потребителите да прехвърлят с лекота своите банкови сметки от една банка в друга;
- b) да подобри приемането от търговците на различни видове платежни методи, за да се позволи на потребителите да се възползват от предимствата на електронната търговия; за тази цел търговците следва да предлагат навсякъде възможността за плащане с основна разплащателна карта без никакво доплащане;
- v) да разясни допълнително тълкуванията на правилата срещу изпирането на пари и срещу финансирането на тероризъм, за да се гарантира, че тези правила никога няма да се използват като необоснован претекст за отхвърляне на по-малко привлекателните в търговско отношение клиенти;
- г) да подобри финансовото образование, включително в училищата, да води борба срещу свръхзадължениостта — най-значителния „нов социален риск“ в рамките на Съюза — и да подобри достъпа до справедливо кредитиране и микрокредитиране в целия Съюз.